

Sygn. akt II PK 361/14

POSTANOWIENIE

Dnia 25 sierpnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z powództwa Organizacji Międzyzakładowej NSZZ "Solidarność" w E.-O. S.A., Międzyzakładowego Związku Zawodowego Pracowników Grupy Kapitałowej E., Związku Zakładowego Inżynierów i Techników Międzyzakładowa Organizacja Związkowa w Grupie Kapitałowej E. S.A.
przeciwko E.-O. Spółce Akcyjnej Oddział w G.
o przekazanie środków na rzecz Funduszu Świadczeń Socjalnych,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 25 sierpnia 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 23 lipca 2014 r.,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądza od strony pozwanej na rzecz strony powodowej 2.700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny wyrokiem z 23 lipca 2014 r. oddalił apelację skarżącego pracodawcy od wyroku Sądu Okręgowego w G. z 5 lutego 2014 r., nakazującego przekazanie na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych 230.857,14 zł uzyskanej ze sprzedaży w latach 2009-2010 zakładowych lokali mieszkalnych. Podstawą rozstrzygnięcia był art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (zfsś). Zgodnie z tym przepisem środki funduszu

zwiększa się o przychody z tytułu sprzedaży i likwidacji zakładowych domów i lokali mieszkalnych w części nieprzeznaczonej na utrzymanie pozostałych zakładowych zasobów mieszkaniowych. Legitymacja związków zawodowych wynika z art. 8 ust. 3 tej ustawy. Sąd Okręgowy stwierdził, że sprzedane lokale były lokalami zakładowymi i w świetle ustawy nie ma znaczenia, czy zostały wybudowane ze środków funduszu socjalnego lub mieszkaniowego. Sąd Apelacyjny potwierdził to rozstrzygnięcie. Kwestia źródła finansowania budowy lokali jest obojętna. W argumentacji podniesiono między innymi, że analiza regulacji prawnych, jak i orzecznictwa na tle spraw związanych z preferencyjnym wykupem mieszkań pozwala uznać, że pojęcie „zakładowych domów i lokali mieszkalnych” wskazane w art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy dotyczy byłych mieszkań zakładowych w stosunku, do których na podstawie art. 58 ust. 1 ustawy z 2 lipca 1994 r. o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych dotychczasowe umowy najmu, jako związane ze stosunkiem pracy przekształciły się z mocy prawa w umowy na czas oznaczony”. Mieszkania zakładowe zaspokajały potrzeby pracowników. Początkowo były wynajmowane a następnie sprzedawane po preferencyjnych cenach stosownie do zasad określonych w ustawie z 15 grudnia 2000 r. (Dz.U. z 2001 r. Nr 4, poz. 24 ze zm.) i ten proces nadal trwa. Pozwany niezasadnie podważa charakter przeznaczenia mieszkań, skoro rada nadzorcza i zarząd wyrażały zgodę w uchwałach na sprzedaż mieszkań zakładowych. Ponadto, taki charakter lokali wynika z umów sprzedaży.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

Istotne zagadnienie prawne ujęto w pytaniu – Czy pojęcie zakładowych domów i lokali mieszkalnych wskazane w art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy o ZFŚS dotyczy byłych mieszkań zakładowych w stosunku do których na podstawie art. 58 ust. 1 ustawy z 2 lipca 1994 r. o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych (...) dotychczasowe umowy najmu jako związane ze stosunkiem pracy przekształciły się z mocy prawa w umowy na czas oznaczony?

Wskazano, że istnieje potrzeba wykładni art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy o zfśś i wynika „między innymi z uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia”. Znaczenie ma źródło finansowania budowy lokali, gdyż celem regulacji jest zwrócenie funduszowi

środków, które według poprzednich przepisów były z niego wydatkowane na budowę zakładowych lokali mieszkalnych.

Podniesiono, że skarga jest oczywiście uzasadniona, ze względu na naruszenie przez Sąd Apelacyjny przepisów prawa materialnego i procesowego powołanych na wstępie skargi. Szczegółowe uzasadnienie zarzutów zawarto w uzasadnieniu skargi kasacyjnej.

Powodowie wnieśli o nieprzyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie kosztów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawia zasadnej podstawy przedsądu i dlatego nie został uwzględniony.

Pierwsza wskazana podstawa nie spełnia się dlatego, że sformułowana kwestia nie ma rangi istotnego zagadnienia prawnego, które ma na uwadze przepis art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Przekształcenie umowy najmu na podstawie art. 58 ust. 1 ustawy z 2 lipca 1994. nie ma wpływu na sam charakter lokalu. Nie to decyduje w sprawie, gdyż w aspekcie przedmiotu sporu znaczenie miało to, czy lokal w chwili sprzedaży służył celom socjalnym (por. wyrok Sądu Najwyższego z 17 lutego 2000 r., I PKN 538/99). Ponadto podana we wniosku argumentacja odwołuje się wrywkowo do określonego fragmentu uzasadnienia zaskarżonego wyroku, z którego wyprowadza się nieuprawnione tezy. Sąd Apelacyjny, zresztą tak samo jak Sąd Okręgowy, stwierdził, że regulacja art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy o zfsś ma samodzielne znaczenie i ta norma decyduje w sprawie. Natomiast wobec zarzutu, że przepis ten nie obejmuje lokali niewybudowanych ze środków socjalnych czy mieszkaniowych Sąd szeroko argumentował, odwołując się między innymi aż do przepisu art. 58 ust. 1 ustawy z 2 lipca 1994 r. Nie wynika z tego jednak ograniczenie czasowe eksponowane w uzasadnieniu wniosku. W szczególności Sąd nie stwierdził, że art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy o zfsś dotyczy tylko lokali, które były przedmiotem umów najmu na dzień wejścia w życie ustawy z 2 lipca 1994 r. Sąd również nie stwierdził, że przepis ten nie dotyczy lokali mieszkalnych, które nie były w dyspozycji pracodawcy na dzień wejścia w życie tej ustawy. Takie redukcje

wypowiedzi Sądu nie jest uprawnione. Wniosek nie podważa zasadniczego stwierdzenia Sądu, że regulacja z art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy o zfsś pozwala na kwalifikowanie sprzedawanych mieszkań zakładowych jako mienia, które powinno zasilać zfsś. Wykracza to jednak ponad potrzebę argumentacji, gdyż wystarczy stwierdzić, że wywołana kwestia nie składa się na istotne zagadnienie prawne.

Druga wskazana podstawa nie znajduje uzasadnienia dlatego, gdyż potrzeba wykładni przepisu nie spełnia się w każdym przypadku jako przesłanka przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Nie wskazano na rozbieżne orzecznictwo sądów. Natomiast sam przepis art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy o zfsś nie zastrzega, że obejmuje tylko te lokale, które zostały sfinansowane z funduszu socjalnego lub mieszkaniowego pracodawcy. Takie zawężenie przedmiotowe nie wynika z regulacji wskazanego przepisu ustawy. Natomiast gdyby mimo to taką normę należało ustalić, to najpierw skarżący powinien wskazać i wykazać, że istnieją poważne wątpliwości w wykładni przepisu. We wniosku nie przedstawiono jurydycznej argumentacji, która prowadziłaby do innej normy albo uzasadniała podjęcie rozważań w kierunku zawężenia wykładni przepisu art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy o zfsś.

Ostania podstawa przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie została uwzględniona, gdyż odwołuje się i bazuje na uzasadnieniu zarzutu podstawy kasacyjnej. Nie jest to prawidłowe albowiem podstawy przedsądu stanowią odrębny od podstaw kasacyjnych element skargi. Podstawa przedsądu wymaga więc samodzielnego uzasadnienia. Odnosi się to również do szczególnej podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. O ile zasadne podstawy przedsądu prowadzą do uwzględnienia skargi (*a contrario* art. 398¹⁴ k.p.c.), to w podstawie przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. znaczenie ma nie zwykła zasadność zarzutu, lecz aż oczywista zasadność skargi. Podstawa przedsądu powinna więc samodzielnie i odrębnie od podstawy kasacyjnej wskazywać i wykazywać naruszenie prawa, które bez wątpliwości prowadzi do stwierdzenia, że objęty skargą wyrok jest oczywiście wadliwy.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 i 99 k.p.c. oraz § 6 pkt 7 i odpowiednio § 11 ust. 1 pkt 2 a także § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia z 28

września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (wpz wynosi 230.858 zł – stawka minimalna 7.200 zł, zmniejszona o 75% i 50% w postępowaniu kasacyjnym).

eb